

La aniversare

Este dificilă realizarea unor clasi-ficări după valoare sau "culoare" a spectacolelor pe care le-am văzut la Sankt-Petersburg. Las atunci gândul să-mi trezească imaginile. O montare cu **Caligula**, piesa lui Albert Camus, la Teatrul Lensoviet, în regia lui Iuri Butusov, jucată cu minimum de artificii scenice, bazată pe actor și pe frumusețea replicii, acordate perfect la timpul prezent. L-am admirat aici pe Konstantin Habenski, un interpret tânăr și talentat, în rolul titular, realizat cu energie și dramatism, precum și pe un actor de elită al Rusiei, Iuri Ovsianko, în rolul Cherea. Un **Caligula** foarte rusesc, în care spectatorii sunt ținuti aproape fără respirație până la căderea cortinei. Pe scena aceluiași teatru, am mai văzut un Goldoni jucat într-o cheie lirică având inflexiuni cehoviene, cu pauze lungi și cu niște "bădărani" extrem de fini și de sensibili. Poate că regizoarea T. Kazakova a urmărit să "umanizeze" personajele. Cel mai mediatizat, probabil, spectacol al Teatrului Lensoviet, laureat al premiului "Masca de aur" și nominalizat la Premiul pentru cel mai bun regizor și Premiul criticii și al teatrologilor în stagiunea 1997-1998, este **Așteptându-l pe Godot**, în regia lui Iuri Butusov. Un spectacol de actori, unde decorul este sala de spectacol însăși, un Beckett cu o încărcătură emoțională excepțională, dar și cu hohote de râs stărnite de jongleriile actorilor și de situațiile extra-scenice pline de umor, admirabil create de artiștii Mihail Truin, Konstantin Habenski, Mihail Porecinikov și Andrei Zibrov. La Teatrul de Dramă "A.S.

Pușkin", am văzut **Poveste de iarnă** de Shakespeare (regia: Alexandr Smeliakov), într-o construcție de teatru gen poveste pentru bunici și nepoți, la care au lipsit destinatarii, iar spectatorii prezenți s-au bucurat de ceea ce ar fi trebuit să vadă odraslele lor. Pe data de 6 martie teatrul l-a sărbătorit pe regizorul Grigori Kozbov cu piesa **Povestea capelmaistrului Johannes Kreisler**, a autorului său și a iubitei lor **Izabela**, o producție pe tema operelor lui W.A. Mozart și E.T.A. Hoffmann. S-a jucat cu eleganță artistică, spectacolul fiind un exemplu de măiestrie regizorală și actoricească, datorită improvizărilor oferite de interpreți, actori cu o pregătire muzicală și plastică deosebită (Natalia Panina, Alexandr Bargman și Alexei Devotcenko).

În zona teatrului contemporan rusesc se înscrie un text de Mihail Uganov, **Romanța de oraș** (sau **Coate goale**) oferit de Teatrul Na Liteinom și care a dat naștere unei montări cu totul speciale, jucată cu spectatorii pe scenă, într-un cadru intim. Senzația a fost de repetiție, mai mult, de improvizăție, cu o atmosferă ce sugera o familie de prieteni (actorii au încercat deseori dialoguri cu publicul, au dansat cu câte o spectatoare sau chiar au provocat spectatorii la spus bancuri). La Teatrul Na Fontanke, cel mai îndrăgit de mine, în montarea regizorului Semion Spivak (fost student și ucenic al lui Tovstonogov), piesa **Tango** de Slawomir Mrożek, o montare care, din decembrie 1988, aduce spectatorilor la fiecare reprezentație un parfum de vechi muzeu polonez reînviat.

În viața teatrală a Petersburgului cel mai important și cel mai mediatizat eveniment al primăverii a fost sărbătorirea a 80 de ani de la nașterea scriitorului Feodor Abramov, la Malii Teatr, cu **Frați și surori**, dramatizare după romanul său cu același nume, în regia lui Lev Dodin. Tot la această manifestare s-au celebrat și 15 ani de la premiera spectacolului, eveniment ce s-a transformat într-un adevărat praznic rusesc. **Frați și surori** a făcut carieră mondială și reprezintă pentru oamenii de teatru, atât ruși cât și străini, un reper despre ce înseamnă să faci teatru de valoare. Lucrul a început în 1976, când majoritatea actorilor erau încă studenți la Institutul de Teatru din Sankt-Petersburg la clasa profesorului Lev Dodin. Premiera studentescă din 1978, la teatrul facultății, a avut un mare ecou. În 1984, au început repetițiile la Malii Teatr, iar premiera oficială a avut loc în mai 1985. **Întâlniri și despărțiri** se intitulează primul spectacol al dialogiei și durează trei ore, iar cel de al doilea, **Drumul Petersburgului** (jucat după o pauză de circa o oră și jumătate), durează trei ore și cincisprezece minute. N-am găsit bilet cu loc, dar am sperat că va renunța cineva după primele trei ceasuri. Nu a fost să fie așa. Cu toate astea, aș mai fi putut sta în picioare la încă o a treia sau a patra parte. Șase ore curg ca șase minute, la fel ca apa Nevei, și regreti că mâine nu îl mai poți revedea... Un spectacol-școală, lecție de istorie, pedagogie și măiestrie.

Alexandru Boureanu

dialog

Tony Butterfield:

„Televiziunea și filmul acaparează talentele actricești...”

Tony Butterfield are 35 de ani de experiență în teatru. A fost conferențiar la Colegiul Culham din Oxfordshire și consilier dramatic la teatre din Suffolk și Oxfordshire. A scris librettele a trei musicaluri.

Pentru început, aș dori să ne vorbiți despre activitatea dumneavoastră legată de teatrul englezesc.

Am lucrat ca profesor de liceu până în anul 1956, ulterior m-am dus la Școala de Teatru de la Londra, deoarece era nevoie în acea perioadă de un număr mai mare de profesori-

îndrumători. Am reușit să ajung astfel la Școala Centrală, o școală foarte bună, de altfel (sunt vreo două-trei școli de acest calibru în Marea Britanie, printre care și Royal British Academy). Mulți actori celebri au predat acolo. Inițial, am lucrat la un curs pentru profesori de artă drama-